

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΙΟΥ

Ἐξ ἧς συνεστήθη ἐν Χίῳ τὸ Γεωργικὸν Ταμεῖον, δι' οὗ ὑπῆρξε πλήρης οἰκονομικὴ αὐτοδιοίκησις, ἡ Γεωργικὴ Ὑπηρεσία Χίου, οἰκονομικῶς ἐξαρτωμένη ἐξ αὐτοῦ, ἠδυνήθη νὰ ἐφαρμόσῃ εὐρύτερον πρόγραμμα βελτιώσεως τῶν διαφόρων καλλιεργειῶν τῆς νήσου. Συνεστήθησαν πειραματικοὶ ἄγροὶ σιτηρῶν πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς προσαρμοζούσης ποικιλίας σίτου εἰς τὸν τόπον καὶ μὲ περισσοτέραν ἀπόδοσιν. Συνεστήθησαν ἀποδεικτικοὶ ἄγροὶ ἐπίσης ἐπὶ σιτηρῶν χημικῆς λιπάνσεως. Ἐγένετο ἐφαρμογὴ σκαλιστικῆς καλλιεργείας σίτου ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς συνήθους καλλιεργείας μετὰ ἢ ἄνευ λιπάσματος, οὕτως ὥστε γενικευομένης τῆς σκαλιστικῆς καλλιεργείας νὰ διπλασιασθῇ ἢ νὰ τριπλασιασθῇ ἡ παραγωγή, μέτρον, ἐπιβαλλόμενον λόγῳ τῆς στενότητος τῆς γῆς ἐν τῇ νήσῳ. Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν λίαν ἱκανοποιητικὰ καὶ ἐπαναλαμβανόμενα ὑποδειγματικῶς ἐπὶ ὀλίγα ἔτη θὰ γίνωσι περισσότερο ἀντιληπτὰ καὶ πιστευτὰ καὶ θὰ γενικευθῶσι παρὰ τῶν γεωργῶν. Καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν σιτηρῶν, ἧτις σημειωτέον δὲν ἀποτελεῖ καὶ τὴν κυρίαν καλλιέργειαν τῆς νήσου.

Τὴν πρώτην θέσιν τῶν καλλιεργειῶν κατέχει ἡ δενδροκομία καὶ ἐκ

ταύτης κατὰ πρῶτον λόγον τὰ ἔσπεριδοειδῆ, κατὰ δεύτερον δὲ ἡ ἔλαια καὶ ἡ ἀμυγδαλῆ. Εἰς τὸν κλάδον τῆς δενδροκομίας περιλαμβάνεται καὶ ἡ καλλιέργεια τοῦ σχίνου, ἐξ οὗ παράγεται ἡ μαστίχη. Ἡ καλλιέργεια αὕτη καίτοι σημαντικὴ διὰ τὴν νῆσον, ἐν τούτοις δὲν ἀπαιτεῖ μεγάλας φροντίδας. Δοκιμαστικὴ ἐφαρμογὴ χημικῆς λιπάνσεως τοῦ σχίνου ἔδωσε τετραπλασίαν παραγωγὴν καὶ ἀρίστην ποιότητα μαστίχης (κατὰ τὸ μεγαλείτερον μέρος πιττάρι). Εἰδικῶς διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἔσπεριδοειδῶν παρὰ τῆς γεωργικῆς περιφερείας συνεστήθησαν εἰδικὰ πρότυπα κτήματα καλλιεργούμενα τῇ ὑποδείξει πάντοτε γεωπόνου καταβαλλομένων παρὰ τοῦ Κράτους καὶ ὀρισμένων δαπανῶν ἐκ τῶν μὴ συνήθως γενομένων, ἐπίσης διὰ τὴν προμήθειαν δενδροκομικῶν ἐργαλείων, ψεκαστήρων διὰ τὴν κοταπολέμησιν ἀσθενειῶν, φαρμάκων, χημικῶν λιπασμάτων κλπ.

Παρόμοια πρότυπα κτήματα ἐγένοντο καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἔλαιας. Ἐπίσης ἐγένοντο καὶ γενικὰ πρότυπα κτήματα περιλαμβάνοντα μικτὰς καλλιεργείας, ὡς ἀκριβῶς κατανέμεται καὶ ἡ ἰδιοκτησία τῶν γεωργῶν τῆς Χίου. Γίνεται δηλαδὴ ἐπιστημονικὴ καλλιέργεια τῇ παρακολουθήσει γεωπόνου, ἐφ' ὅλων τῶν καλλιεργειῶν, ἐπὶ σιτηρῶν, ὀσπρίων κηπευτικῶν φυτῶν, δένδρων, ἀμπελώνων κλπ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων προτύπων κτημάτων, ἔσπεριδοειδῶν, ἔλαιοκτημάτων, μικτῆς καλλιεργείας, ἀνέρχεται μέχρι στιγμῆς εἰς ὀκτὼ κατανεμόμενα εἰς κεντρικὰς Κοινότητας μὲ τάσεις ἐπαυξήσεως τούτων κατ' ἔτος μέχρις ὅτου ὀλοκληρωθῆ τὸ ὅλον πρόγραμμα τὸ ἀποβλέπον εἰς τὴν διάδοσιν τῶν νεωτέρων γεωργικῶν συστημάτων ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος.

Ἡ καλλιέργεια τῆς ἔλαιας, ὡς εὐρίσκεται σήμερον, οὐδόλως εὐνοεῖ τὴν οἰκονομίαν τοῦ γεωργοῦ, ἀφοῦ ἡ μέση ἀπόδοσις κατὰ δένδρον καὶ κατ' ἔτος ἀνέρχεται μόλις εἰς 300 δράμια, ἥτοι ἓνα χιλιόγραμμον περίπου. Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ἔλαιοδένδρων, τὴν παντελῆ ἄγνοιαν τοῦ κλαδεύματος, τὴν προσβολὴν ἐκ διαφόρων ἀσθενειῶν, ἀκόμη καὶ τὴν ἐφαρμογὴν καλλιεργειῶν ἄλλων ὑπὸ τὰ δένδρα.

Πάντα ταῦτα ἐν μέτρῳ δύνανται νὰ βελτιωθῶσι καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἀναλάβῃ ὁ γεωργὸς καλλίτερον εἰσόδημα τριπλασιάζων ἢ τετραπλασιάζων τοῦλάχιστον τὸ σήμερον πραγματοποιούμενον. Ἡ γειτονικὴ νῆσος Μυτιλήνη πραγματοποιοῦει 3 - 4 ὀκάδας ἔλαιου μέσον ὄρον κατ' ἔτος καὶ κατὰ δένδρον.

Ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐκτελέσεως κλαδευμάτων καὶ διότι ἀγνοεῖται τοῦτο παρὰ τῶν γεωργῶν τῆς νήσου, ἡ γεωργικὴ ὑπηρεσία προῆλθεν

εἰς τὴν σύστασιν εἰδικῶν συνεργείων ἔλαιοκλαδεύματος καλουμένων μεταβατικῶν σχολείων καὶ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Νόμου 4142 μετακάλεσασα ἔξωθεν εἰδικοὺς κλαδευτάς. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ τὸ συσταθὲν ἐν Χίῳ Ταμεῖον Προνοίας Ἑλαιοπαραγωγῆς. Ὁ σκοπὸς τῶν συνεργείων τούτων δὲν εἶναι ἢ ἐκτέλεσις μόνον ὑποδειγματικῶν κλαδευμάτων ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκμάθησις τοῦ κλαδεύματος παρὰ τῶν ἰδίων γεωργῶν. Εὐχάριστον εἶναι ὅτι διὰ τὴν παροῦσαν περίοδον θὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὡς προϊστάμενοι Μεταβατικῶν Σχολείων ἐκπαιδευθέντες Χῖοι γεωργοί.

Τὰ συνιστώμενα Μεταβατικὰ Σχολεῖα ἐκτὸς τοῦ ἔλαιοκλαδεύματος ἢ καὶ κλαδεύματος ἐπὶ παντὸς ἄλλου εἴδους δένδρων, ἐπεκτείνουν τὴν δρασίαν των εἰς τὴν καταπολέμησιν ἀσθενειῶν, τὴν ἐκτέλεσιν ἐμβολιασμῶν ἐξημερώσεως ἀγρίων δένδρων κλπ. Λίαν ἐπωφελῶς διὰ τὴν νῆσον εἰργάσθησαν τὰ μεταβατικὰ ταῦτα Σχολεῖα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐμβολιασμῶν, ἐξημερώσεως ἀγρίων δένδρων καὶ εἰδικῶς ἀγριοχαρουπιῶν καὶ τσικουδιῶν. Καὶ ἡ μὲν χαρουπιὰ δὲν ἔχει καὶ τόσην σημασίαν καὶ ἔκτασιν διὰ τὴν νῆσον, ἡ τσικουδιὰ ὅμως μεταβαλλομένη εἰς φυστικιὰν θὰ ἀποφέρῃ οὐχὶ μικρὰν πρόσοδον εἰς τὸν γεωργὸν καὶ τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ Νομοῦ. Ὑπολογίζονται εἰς 25.000 καὶ πλέον τὰ ὑπάρχοντα δένδρα τσικουδιῶν ἀποφέροντα εἰσόδημα 2.250.000 δραχμῶν περίπου, ἂν ὑπολογίσωμεν τὴν μέσην παραγωγὴν εἰς 3 ὀκάδας τσικουδελαίου καὶ πρὸς 30 δραχ. τὴν ὀκάην. Μεταβαλλόμενα ὅμως ταῦτα εἰς φυστικιὰς θὰ ἀποφέρουν εἰσόδημα 12.500.000 δραχμάς, ἂν ὑπολογίσωμεν τὴν μέσην παραγωγὴν 5 ὀκάδας φυστικία κατὰ δένδρον καὶ τιμὴν τούτων κατ' ὀκάην 100 δραχμάς.

Πάντα ταῦτα καὶ ἄλλα ἐκτελοῦνται παρὰ τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας Χίου χάρις εἰς τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας καὶ χάρις εἰς τὴν ὑπαρξιν γεωργικῆς καὶ δὴ οἰκονομικῆς ἀποκεντρώσεως διὰ τῆς ὑπάρξεως Γεωργικοῦ Ταμεῖου. Ἡ συνέχισις τοῦ προγράμματος τούτου τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας ἀσφαλῶς θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν γεωργικὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐκ ταύτης εὐημερίαν τῶν γεωργῶν.

Ι. ΚΟΥΦΟΠΑΝΤΕΛΗΣ

Νομογεωπόνος Χίου